EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 17
COM(2025) 397 final

2025/0214 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo, sudarymo Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis pasiūlymas susijęs su Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės (toliau – Lichtenšteinas) susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo[1] (toliau – Susitarimas), sudarymu.

Susitarimas yra teisinis pagrindas, kuriuo remdamosi ES valstybės narės ir Lichtenšteinas tarpusavyje automatiškai keičiasi informacija apie finansines sąskaitas pagal Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) parengtą bendrą duomenų teikimo standartą. Tas pats standartas taikomas Europos Sąjungos viduje pagal Tarybos direktyvą 2014/107/ES[2] (DAB 2 – pirmąjį Direktyvos 2011/16/ES[3] dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje (DAB) dalinį pakeitimą).

Nuo 2026 m. sausio 1 d. bus taikomi 2022 m. rugpjūčio 26 d. tarptautiniu lygmeniu patvirtinti svarbūs bendro duomenų teikimo standarto pakeitimai[4]. Tarybos direktyva (ES) 2023/2226[5] (DAB 8) šie pakeitimai jau įgyvendinti Europos Sąjungoje ir ji taip pat bus taikoma nuo 2026 m. sausio 1 d.

Pakeitimais bendro duomenų teikimo standarto taikymo sritis išplečiama siekiant užtikrinti, kad ji apimtų elektroninių pinigų produktus ir centrinio banko skaitmenines valiutas. Be to, jais išsamaus patikrinimo procedūros ir duomenų teikimo rezultatai pagerinami, kad mokesčių administratoriams būtų lengviau naudotis bendro duomenų teikimo standarto informacija ir, kai įmanoma, būtų sumažinta finansų įstaigoms tenkanti našta.

Siekiant užtikrinti, kad automatiniai informacijos apie finansines sąskaitas mainai tarp ES valstybių narių ir Lichtenšteino būtų suderinti su nuo 2026 m. sausio 1 d. atnaujintu bendru duomenų teikimo standartu ir būtų toliau pagal jį vykdomi, reikėjo vykdyti derybas dėl atitinkamų Susitarimo dalinių pakeitimų ir dėl jų susitarti.

2018 m. gegužės mėn. pradėtas taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, BDAR)[6].

Siekiant užtikrinti, kad Susitarime atsispindėtų šie atnaujinimai, reikėjo išbraukti nuorodas į panaikintą Direktyvą 95/46/EB ir pakeisti jas nuorodomis į Reglamentą (ES) 2016/679. Be to, Susitarimu atsižvelgiama į faktą, kad Lichtenšteinas, remdamasis savo naryste EEE, 2018 m. spalio 4 d. Duomenų apsaugos aktu įgyvendino BDAR.

---

1 OL L 379, 2004 12 24, p. 84–104.
2 OL L 359, 2014 12 16, p. 1–29.
3 OL L 64, 2011 3 11, p. 1–12.
4 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, p. 62–102.
5 2023 m. spalio 17 d. Tarybos direktyva (ES) 2023/2226, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje, (OL L, 2023 10 24).
6 OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88.

2024 m. gegužės 21 d. priimtas Tarybos sprendimas, kuriuo įgaliojama pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimo dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo[7].

Buvo surengti keli derybų raundai, o 2025 m. balandžio mėn. pasiektas preliminarus susitarimas. Vėliau, 2025 m. birželio mėn., vyriausieji derybininkai parafavo Dalinio keitimo protokolo teksto projektą.

Informacija apie derybose padarytą pažangą Tarybai buvo nuolat teikiama Mokesčių klausimų darbo grupėje ir Aukšto lygio darbo grupėje. Visų pirma, prieš parafuojant Dalinio keitimo protokolo projekto tekstą juo buvo pasidalyta ir jis buvo aptartas su valstybėmis narėmis.

Komisija mano, kad Tarybos derybiniuose nurodymuose nustatyti tikslai yra pasiekti ir kad derybose sutartas tekstas yra Sąjungai priimtinas.

Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo Sąjungos vardu pasirašytas [data].

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Derybos dėl Susitarimo dalinio pakeitimo vyko laikantis 2024 m. gegužės 21 d. Tarybos priimtų išsamių derybinių nurodymų.

Suderėtu Dalinio keitimo protokolu užtikrinama, kad esamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino susitarimas ir toliau būtų suderintas su tos pačios srities Sąjungos teisės aktais, visų pirma su DAB su pakeitimais, padarytais DAB 8.

DAB 8, be kitų pakeitimų, apima naujausius EBPO bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus. Atsižvelgiant į glaudžius Europos Sąjungos ir Lichtenšteino ryšius šioje srityje, svarbu taip pat stiprinti administracinį bendradarbiavimą su jų mokesčių administratoriais automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų srityje. Laiku atnaujinus Susitarimą užtikrinamas sklandus ir veiksmingas šio administracinio bendradarbiavimo tęsimas po 2026 m. sausio 1 d.

Susitarimo pakeitimais taip pat atsižvelgiama į Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politiką, nes klientų išsamaus patikrinimo veikla, kurią turi vykdyti finansų įstaigos, rinkdamos informaciją apie finansines sąskaitas, kuria turi būti keičiamasi pagal Susitarimą, iš esmės derės su veikla, kurią pagal Europos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu teisinę sistemą tos pačios finansų įstaigos turi vykdyti kaip įpareigotieji subjektai.

Dalinio keitimo protokolu taip pat atsižvelgiama į Sąjungos politiką pagarbos pagrindinėms teisėms srityje, visų pirma jos politiką dėl asmens duomenų apsaugos tais atvejais, kai šie duomenys siunčiami ES ir EEE nepriklausančioms šalims.

Kalbant apie su bendru duomenų teikimo standartu susijusias dalis, paties Susitarimo 8 straipsnyje yra nuostata, pagal kurią reikalaujama, kad Susitariančiosios Šalys viena su kita

[7] 2024 m. gegužės 21 d. Tarybos sprendimas (ES) 2024/1489, kuriuo įgaliojama pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir atitinkamai Šveicarijos Konfederacijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės, Andoros Kunigaikštystės, Monako Kunigaikštystės ir San Marino Respublikos susitarimų dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo dalinio keitimo.

konsultuotųsi kiekvienu atveju, kai EBPO lygmeniu priimamas svarbus bet kurio bendro duomenų teikimo standarto elemento pakeitimas. Tame straipsnyje taip pat nustatyta, kad po šių konsultacijų Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas Susitariančiųjų Šalių protokolu. Kadangi 2022 m. rugpjūčio 26 d. EBPO patvirtino svarbius bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus ir atsižvelgiant į Sąjungos išimtinę kompetenciją pagal esamą Susitarimą, Dalinio keitimo protokolu įgyvendinami visi pakeitimai, kurie yra būtini, kad būtų atsižvelgta į atitinkamus bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus. Tų pakeitimų įgyvendinimas Sąjungoje buvo numatytas Tarybos direktyva (EU) 2023/2226.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Atsižvelgiant į pagrindinį Susitarimo tikslą ir sudedamąsias dalis, šio pasiūlymo Tarybai materialinis teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 115 straipsnis.

Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, turi priimti sprendimą dėl Dalinio keitimo protokolo sudarymo. Atsižvelgiant į tai, kad SESV 115 straipsnis yra materialinis teisinis pagrindas, Europos Parlamentas turėtų pateikti nuomonę. Todėl sprendimo dėl Dalinio keitimo protokolo sudarymo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punktas. Kadangi pagal SESV 115 straipsnį reikalaujama, kad Sąjungos aktai būtų priimami vieningai, Dalinio keitimo protokolo sudarymo procedūrinis teisinis pagrindas turėtų apimti SESV 218 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą.

• Sąjungos kompetencija

Pagal Teisingumo Teismo praktiką Sąjunga turi išimtinę kompetenciją tais atvejais, kai susitarimas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį[8]. Ši Teisingumo Teismo praktika įtvirtinta SESV 3 straipsnio 2 dalyje.

SESV 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, be išimtinės Sąjungos kompetencijos SESV 3 straipsnio 1 dalyje išvardytose srityse, Sąjunga „taip pat naudojasi išimtine kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas yra numatytas Sąjungos teisėkūros procedūra priimtame akte arba yra būtinas, kad Sąjunga galėtų naudotis savo vidaus kompetencija, arba jei jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį“.

• Proporcingumo principas

Dalinio keitimo protokole laikomasi proporcingumo principo ir neviršijama to, kas būtina norint pasiekti Susitarimo atnaujinimo tikslą įtraukti bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus, kurie turi įsigalioti nuo 2026 m. sausio 1 d. Šiais pakeitimais valstybėms narėms bus sudarytos sąlygos tęsti automatinius informacijos apie finansines sąskaitas mainus su Lichtenšteinu jų nepertraukiant ir taip, kad jie atitiktų naujuosius bendro duomenų teikimo standarto reikalavimus, jau įtrauktus į DAB 8.

[8] Teisingumo Teismo nuomonė 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, 118 punktas ir jame cituojama teismo praktika.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas teikiamas pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį, kurioje numatyta, kad Taryba priima sprendimus, kuriais sudaromas tarptautinis susitarimas. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta. Atsižvelgiant į numatomo sudaryti susitarimo dalyką, tikslinga, kad Komisija pateiktų atitinkamą pasiūlymą.

3. POVEIKIO VERTINIMŲ REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

Pagal Geresnio reglamentavimo priemonių rinkinio[9] 7 priemonę poveikio vertinimas nereikalingas, *inter alia*, tais atvejais, kai Komisija šiuo klausimu turi mažai pasirinkimo arba jo visai neturi.

Šiuo atveju ši sąlyga yra įvykdyta, nes esamų susitarimų pakeitimai, susiję su automatiniais informacijos apie finansines sąskaitas mainais, visiškai atitinka bendro duomenų teikimo standarto pakeitimus, dėl kurių susitarta EBPO lygmeniu ir kurie jau įtraukti į ES teisę DAB 8. Galiausiai, pakeitimais dėl duomenų apsaugos siekiama tik atnaujinti nuorodas į ES ir Lichtenšteino duomenų apsaugos teisės aktus.

- **Pagrindinės teisės**

Numatomu sudaryti protokolu, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas, bus laikomasi pagrindinių Europos Sąjungos vertybių, nustatytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 2 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Numatomi pakeitimai apima toliau išvardytus aspektus.

> *1. Pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti, kad automatiniai informacijos apie finansines sąskaitas mainai tarp valstybių narių ir Lichtenšteino būtų suderinti su nuo 2026 m. sausio 1 d. atnaujintu bendru duomenų teikimo standartu ir būtų toliau pagal jį vykdomi.*

Numatomais pakeitimais išplečiama duomenų teikimo aprėptis, įtraukiant naujus skaitmeninius finansinius produktus, pavyzdžiui, nurodytuosius elektroninių pinigų produktus ir centrinio banko skaitmenines valiutas. Siekiant padidinti informacijos, kuria keičiamasi, patikimumą ir pagerinti jos naudojimą, pakeitimais taip pat nustatomi išsamesni duomenų teikimo reikalavimai ir sugriežtintos išsamaus patikrinimo procedūros.

Pakeitimais taip pat įtraukiamos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą bendro duomenų teikimo standarto ir EBPO parengtos atskiros duomenų apie kriptoturtą teikimo

[9] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

sistemos (CARF) sąveiką[10]. Šios nuostatos leidžia sumažinti duomenų teikimo dubliavimo atvejų, kartu išlaikant didžiausią duomenis teikiančių finansų įstaigų, kurios taip pat turi vykdyti duomenų apie kriptoturtą teikimo sistemos prievoles, veiklos lankstumą.

Galiausiai, pakeitimai atspindi naują neprivalomą duomenų neteikiančių finansų įstaigų kategoriją, kurią sudaro tikri visuomenei naudingą veiklą vykdantys ne pelno subjektai (toliau – kvalifikuotas ne pelno subjektas) ir kuri pateikiama atnaujinto bendro duomenų teikimo standarto komentaruose. Lichtenšteinas pasinaudojo šia galimybe ir šiuo metu kuria teisinius ir administracinius mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad dėl bet kurio subjekto, siekiančio įgyti kvalifikuoto ne pelno subjekto statusą, būtų patvirtinama, jog jis atitinka pirmiau minėtuose komentaruose nustatytas atitinkamas sąlygas. Priešingai, ES valstybės narės šia galimybe pagal Tarybos direktyvą (ES) 2023/2226 nepasinaudojo. Šie iš dalies pakeisti duomenų teikimo ir automatinių informacijos mainų reikalavimai numatyti 1 ir 3 straipsniuose ir I priede. Jie bus taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d.

2. Atnaujinta teisinė nuoroda į duomenų apsaugos teisės aktus

Visos nuorodos į Direktyvą 95/46/EB pakeistos nuorodomis į BDAR.

Be to, teisinė nuoroda į Lichtenšteino nacionalinės duomenų apsaugos teisės aktus atnaujinta ir pakeista nuoroda į 2018 m. spalio 4 d. Duomenų apsaugos įstatymą, kuriuo įgyvendinamas BDAR.

- **Dalinio keitimo protokolo tekstas, bendros deklaracijos ir pranešimai**

Dalinio keitimo protokolo tekstas pateikiamas Tarybai kartu su šiuo pasiūlymu. Bendrų deklaracijų tekstas pateikiamas kartu su šiuo pasiūlymu.

Vadovaudamasi Sutartimis, Komisija Sąjungos vardu turi pateikti Dalinio keitimo protokolo 2 straipsnyje numatytą pranešimą ir taip išreikšti Sąjungos sutikimą laikytis Dalinio keitimo protokolo.

[10] https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, p. 8–61.

2025/0214 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo, sudarymo Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 115 straipsnį kartu su 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos b punktu ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[11],

kadangi:

(1) Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimu dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo[12] (toliau – Susitarimas) sustiprinta Susitariančiųjų Šalių savitarpio pagalba mokesčių klausimais ir pagerintas tarptautinis mokestinių prievolių vykdymas;

(2) svarbūs bendro duomenų teikimo standarto pakeitimai tarptautiniu lygmeniu patvirtinti 2022 m. rugpjūčio 26 d.[13] ir įtraukti į ES teisės aktus Tarybos direktyvą 2011/16/ES iš dalies pakeitus Tarybos direktyva (ES) 2023/2226[14];

(3) taigi, siekiant užtikrinti, kad automatiniai informacijos apie finansines sąskaitas mainai tarp ES valstybių narių ir Lichtenšteino Kunigaikštystės būtų suderinti su nuo 2026 m. sausio 1 d. atnaujintu bendru duomenų teikimo standartu ir būtų toliau pagal jį vykdomi, Susitarimą reikia iš dalies pakeisti;

(4) derybų rezultatas – Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo (toliau – Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas), tekstas – tinkamai atspindi Tarybos pateiktus derybinius nurodymus;

(5) pagal Tarybos sprendimą Nr. XXXX[15] Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas, pasirašytas XXXX su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;

---

11 X nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

12 OL L 379, 2004 12 24, p. 84–104.

13 https://www.oecd.org/en/publications/international-standards-for-automatic-exchange-of-information-in-tax-matters_896d79d1-en.html, p. 62–102.

14 2023 m. spalio 17 d. Tarybos direktyva (ES) 2023/2226, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje, (OL L, 2023 10 24).

(6) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu[16];

(7) Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas, ir prie jo pridėtos bendros deklaracijos turėtų būti patvirtinti Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Protokolas, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo.

Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas, tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Patvirtinama Bendra Susitariančiųjų Šalių deklaracija dėl Susitarimo 5 straipsnio ir Bendra Susitariančiųjų Šalių deklaracija dėl Dalinio keitimo protokolo įsigaliojimo ir taikymo.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

---

15 Tarybos sprendimas (ES) xxxx dėl Protokolo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Sąjungos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarimas dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų siekiant geresnio tarptautinio mokestinių prievolių vykdymo, pasirašymo Sąjungos vardu (OL L XXXX).

16 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98).